

UNIVERSITATEA DE STAT DIN MOLDOVA
FACULTATEA DREPT
DEPARTAMENTUL DREPT INTERNAȚIONAL ȘI EUROPEAN

*CICLUL II: MASTER DREPTURILE OMULUI
(90 credite)*

CURRICULUMUL

la disciplina

„IMIGRAREA ȘI **ADVOCACY PENTRU REGUGIAȚI”**

Ciclul II, Master

AUTOR:

**ROȘCA Valentin,
Doctor în drept,
Lector universitar**

CHIȘINĂU – 2019

APROBAT
la ședința Departamentului
din 01 septembrie 2019, Proces Verbal nr.1

Șef Departament _____

I. PRELIMINARII

Una dintre preocupările cele mai importante după al doilea război mondial a fost cea vizând drepturile omului. În preambulul Declarației Universale a Drepturilor Omului adoptată de către Adunarea Generală a ONU este inserat că: „... *recunoașterea demnității inerente tuturor membrilor familiei umane și a drepturilor lor legale și inalienabile constituie fundamentul libertății, dreptății și păcii în lume, ...*”. Dezvoltarea acestui domeniu al dreptului internațional ține de o istorie mai îndelungată, dar un pas important a fost efectuat numai în secolul XX, odată cu crearea Ligii Națiunilor. Până atunci locul de bază era ocupat de doctrina pozitivistă conform căreia suveranitatea statului și dreptul său intern se afla pe poziții supreme față de sfera internațională. Oricum unele domenii constituiau excepții din regulă și se refereau la: pirateria *jus gentium*; sclavaj; soldații răniți, statele fiind obligate de a respecta unele standarde minime în atitudinea față de străini. La fel reglementări internaționale se refereau la posibilitatea intervenției umanitare cu toate că extinderea sa nu era clară.

Normele privind protecția străinilor într-un stat reprezintă un set de principii și norme codificate de instrumentele internaționale și naționale care stabilesc obligații în sarcina statelor să asigure drepturile și libertățile fundamentale ale migranților, solicitanților de azil / refugiaților și altor categorii de persoane, în conformitate cu mandatul organizațiilor internaționale relevante (OIM, UNHCR etc.).

În lumina celor expuse, prezenta disciplină are în calitate de obiectiv primordial studierea minuțioasă a cadrului juridic internațional cu privire la protecția internațională a solicitanților de azil/refugiaților/migranților și de a scoate în evidență sistemul universal și regional la acest capitol.

Curriculumul la disciplina Dreptul refugiaților cuprinde aspecte care se referă la definiția conceptului de azil în dreptul internațional și a statutului de refugiat, trăsăturile caracteristice, subiecții, izvoarele și principiile protecției internaționale a refugiaților. Ținând cont de realitățile actuale ale procesului migrației globale, cursul propune, prin primele subiecte, o inițiere pe probleme privind populația în dreptul internațional și identificarea și definirea categoriilor de populație care se află pe teritoriul unui stat.

De asemenea, disciplina abordează aspecte privind cadrul juridic internațional atât la nivel universal (ex: Convenția din 1951 cu privire la statutul refugiaților și Protocolul adițional din 1967), cât și regional (ex: Carta africană a drepturilor fundamentale ale omului și popoarelor, Convenția europeană a drepturilor omului, etc.) care se referă direct sau indirect la garantarea unei forme de protecții internaționale migranților/solicitanților de azil/refugiaților. Este indubitabil că, odată cu analiza cadrului legal internațional la acest capitol, urmează a fi realizată o analiză substanțială a cadrului instituțional privind protecția refugiaților (ex: ONU – la nivel universal, Uniunea Africană, Consiliul Europei, Uniunea Europeană – nivel regional).

Cursul Imigrația și advocacy pentru refugiați este destinat masteranzilor de la Ciclul II, care sunt familiarizați cu domeniul Dreptului internațional public, Dreptul conflictelor armate, Protecția internațională a drepturilor omului, Dreptul Convenției europene a drepturilor omului.

Obținând cunoștințe teoretice, masteranzii în același timp sunt instruiți la aplicarea lor practică prin analiza drepturilor și libertăților relevante și, inclusiv, sinteza practicii internaționale universale și regionale care se referă la acordarea unei protecții relevante migranților și solicitanților de azil. Concomitent cursul Dreptul refugiaților are sarcina de a facilita implicarea masteranzilor de a rezolva situații de problemă, studii de caz, etc. Acest lucru urmând a fi dus la un numitor comun prin intermediul ghidării, direcționării, oferiți unui suport informațional și științific masterandului în cadrul procesului de elaborare a sarcinii sale individuale.

Disciplina este predată în limba română. Desigur, pe parcursul studiului fiind utilizate diverse surse/izvoare din domeniu în limbile engleză, franceză, rusă.

II. ADMINISTRAREA DISCIPLINEI

Codul disciplinei din planul de studii	Denumirea disciplinei	Responsabil de disciplină	Semestrul	Total ore				Evaluarea	Nr. de credite	
				Total	Inclusiv					
					C	S	L			LI
S.02.O.07	Imigrarea și Advocacy pentru Refugiați	Valentin ROȘCA	II	150	20	20	-	110	Ex	5 cr.

C- curs
 S- seminarii
 L- laborator
 LI – lucru individual

III. UNITĂȚI DE CONȚINUT ȘI REPARTIZAREA ORIENTATIVĂ A ORELOR

Nr. d/o	Unități de conținut	Ore		
		Curs	Seminar	Lucrul individual
1.	Conceptul migrației în dreptul internațional	2 ore	2 ore	5 ore
2.	Standardele internaționale aplicabile migrantilor	2 ore	2 ore	10 ore
3.	Principiile aplicabile dreptului internațional migrațional	2 ore	2 ore	10 ore
4.	Beneficiarii protecției internaționale în domeniul migrației	2 ore	2 ore	10 ore
5.	Drepturile economice, sociale și culturale	4 ore	4 ore	20 ore
6.	Detenția migrantilor	2 ore	2 ore	20 ore
7.	Returnările forțate și procedura de expulzare	2 ore	2 ore	15 ore
8.	Persoane cu necesități speciale de protecție	2 ore	2 ore	10 ore
Total		20 ore	20 ore	110 ore

IV. COMPETENȚE PROFESIONALE ȘI FINALITĂȚI DE STUDIU

COMPETENȚE	FINALITĂȚI DE STUDIU
1. Cunoașterea conceptelor, teoriilor, paradigmelor și metodologiei din domeniul juridic în domeniul migrației	<ul style="list-style-type: none"> - a defini conceptele de bază ale migrației și refugee advocacy (metodă de reglementare, izvor de drept, migrație, imigrație, azil, etc.); - a demonstra temeinicia teoriilor științifice alese ca suport la clarificarea naturii juridice a unei sau alte forme sau instituții de drept al migrației; - a stabili locul și rolul dreptului migrațional în contextul altor științe juridice.
2. Utilizarea cunoștințelor detaliate teoretice și practice specifice domeniului dreptului migrațional	<ul style="list-style-type: none"> - a identifica problemele de drept specifice domeniului migrațional; - a alege metoda cea mai eficientă pentru acumularea datelor și informațiilor referitoare la problema concretă de drept migrațional; - a evalua datele și informațiile culese/acumulate, prin prisma relevanței pentru problematica domeniului migrațional.
3. Analizarea cadrului legal național și propunerea soluțiilor pentru ajustarea acestuia cu cel internațional	<ul style="list-style-type: none"> - a distinge izvoarele cutumiare și convenționale; - a identifica normele relevante; - a interpreta corect norma de drept internațional; - a raporta norma aplicabilă la situația concretă; - a analiza raportul dintre norma națională și cea

	<p>internațională;</p> <ul style="list-style-type: none"> - a formula propuneri de armonizare a prevederilor normelor naționale cu prevederile tratatelor internaționale.
<p>4. Aplicarea cunoștințelor teoretice în cadrul disciplinelor juridice studiate întru soluționarea problemelor de ordin practic</p>	<ul style="list-style-type: none"> - a identifica tehnici și instrumente specifice domeniului dreptului imigrațional; - a identifica problemele de ordin practic din domeniul dreptului imigrațional; - a selecta tehnica/instrumentul corect din punct de vedere legal pentru a soluționa problema de ordin practic; - a termina soluțiile corecte pentru problemele de ordin practic vizând materia dreptului imigrațional; - a decide asupra diverselor situații practice în baza cunoștințelor acumulate ținând cont de prevederile legii; - a elabora planuri de acțiune-model ce pot fi raportate la situațiile concrete din practica judiciară.
<p>5. Exprimarea viziunilor proprii față de reglementări de drept sau coliziuni</p>	<ul style="list-style-type: none"> - a identifica lacunele și carențele din domeniul dreptului imigrațional; - a analiza critic cadrul normativ existent în domeniul dreptului imigrațional; - a estima eficiența codificărilor contemporane de drept migrațional/imigrațional; - a expune opinia proprie referitoare la lacunele și carențele domeniului dreptului imigrațional; - a argumenta opinia proprie expusă referitoare la lacunele și carențele din domeniul dreptului imigrațional.

V. UNITĂȚI DE ÎNVĂȚARE

Subiectul 1. CONCEPTUL MIGRAȚIEI ÎN DREPTUL INTERNAȚIONAL	
Obiective de referință	Unități de conținut
<ul style="list-style-type: none"> - să identifice etapele dezvoltării fenomenului migrației; - să descrie evoluția dreptului migrațional din punct de vedere istoric, religios și umanitar; - să identifice distincția dintre conceptele emigrării și imigrării; - să descrie sistemul internațional de cooperare internațională în domeniul migrației; - să identifice fundamentele protecției internaționale privind migrația; - să identifice izvoarele dreptului migrațional/imigrațional; 	<ul style="list-style-type: none"> • Suveranitatea de stat și admiterea străinilor. • Emigrarea și imigrarea • Subiecții dreptului migrațional. • Izvoarele dreptului migrațional <p><i>Termeni cheie: subiect, migrant, suveranitate, izvor de drept internațional.</i></p>

<ul style="list-style-type: none"> - să caracterizeze izvoarele dreptului migrațional/imigrațional; - să identifice subiecții dreptului imigrațional; - să estimeze rolul și locul dreptului migrațional/imigrațional în sistemul dreptului internațional public. 	
--	--

Subiectul 2. STANDARDELE INTERNAȚIONALE APLICABILE MIGRANȚILOR

Obiective de referință	Unități de conținut
<ul style="list-style-type: none"> - Să identifice instrumentele internaționale privind domeniul migrațional; - Să identifice trăsăturile caracteristice cu privire la aplicabilitatea instrumentelor cu privire la drepturile omului față de diversele categorii de migranți; - Să identifice și să evalueze instituția și mecanismul ONU cu privire la protecția migranților; - Să evalueze importanța mecanismului european cu privire la drepturile omului și relevanța sa în privința protecției migranților; - Să identifice izvoarele dreptului internațional relevante protecției migranților. 	<ul style="list-style-type: none"> • Cadrul normativ internațional. <ul style="list-style-type: none"> a) Instrumentele universale privind reglementarea statutului și protecției migranților; b) Codificarea regională privind protecția migranților. • Sistemul internațional cu privire la protecția migranților. <ul style="list-style-type: none"> a) Sistemul ONU cu privire la privire la protecția migranților. b) Protecția regională (Consiliul Europei/Uniunea Europeană) cu privire la protecția migranților și reglementarea drepturilor fundamentale. • 3. Migrația și drepturile omului. <p><i>Termeni cheie: drepturile omului, sistem de protecție, protecție universală, protecție regională</i></p>

Subiectul 3. PRINCIPIILE APLICABILE DREPTULUI INTERNAȚIONAL MIGRAȚIONAL

Obiective de referință	Unități de conținut
<ul style="list-style-type: none"> - să analizeze importanța și efectul principiilor în consolidarea sistemului internațional de protecție a migranților; - să identifice principiile dreptului migrațional; - să diferențieze și să compare principiile Dreptului migrațional cu principiile Dreptului internațional public și a Drepturilor omului. 	<ul style="list-style-type: none"> • Introducere; • Părăsirea teritoriului țării • Intrarea pe teritoriul țării • Azilul potrivit dreptului internațional; • Principiul <i>non-refoulement</i>; • Principiul unității familiei; • Principiul nediscriminării. <p><i>Termeni cheie: drepturile omului, principiu, ramură de drept, instituție de drept internațional</i></p>

Subiectul 4. BENEFICIARII PROTECȚIEI INTERNAȚIONALE ÎN DOMENIUL MIGRAȚIEI

Obiective de referință	Unități de conținut
<ul style="list-style-type: none"> - să definească refugiatul/migrantul potrivit reglementărilor internaționale relevante; - să distingă migranți de refugiați; - să identifice criteriile de determinare a statutului de refugiat; - să analizeze temerile de persecuție potrivit definiției refugiatului; - să evalueze mecanismele internaționale și instrumentele internaționale cu privire la protecția victimelor traficului de ființe umane. 	<ul style="list-style-type: none"> • Refugiații potrivit dreptului internațional. • Migrația în scop de muncă. • Migrația temporară. • Victimele traficului de ființe umane. <p><i>Termeni cheie: refugiat, migrant, criterii de determinare, persecuție.</i></p>

Subiectul 5. DREPTURILE ECONOMICE, SOCIALE ȘI CULTURALE	
Obiective de referință	Unități de conținut
<ul style="list-style-type: none"> - să identifice și să clasifice drepturile economice, sociale și culturale de care beneficiază migranții; - să identifice instrumentele internaționale relevante; - să compare drepturile economice, sociale și culturale de care beneficiază migranții în raport cu cetățenii statului de azil/de destinație; - să stabilească competențele organizațiilor internaționale în garantarea drepturilor economice, sociale și culturale față de migranți. 	<ul style="list-style-type: none"> • Drepturile economice. • Drepturile sociale. • Drepturile culturale. <p><i>Termeni cheie: drepturi fundamentale, instrument internațional, cetățeni străini, migranți, garantarea drepturilor și libertăților fundamentale.</i></p>

Subiectul 6. DETENȚIA MIGRANȚILOR	
Obiective de referință	Unități de conținut
<ul style="list-style-type: none"> - să analizeze specificul privării de libertate în privința migranților; - să analizeze restricțiile dreptului la libera circulație față de migranți; - să identifice garanțiile procedurale în cadrul procedurii de privare de libertate; - să identifice alternativele pentru privarea de libertate în cazul migranților. 	<ul style="list-style-type: none"> • Privarea de libertate a migranților potrivit dreptului internațional. • Alternativele la privarea de libertate. • Privarea de libertate a persoanelor cu necesități speciale. • Garanții procedurale <p>• <i>Termeni cheie: detenție, privare de libertate, libera circulație, garanții procedurale.</i></p>

Subiectul 7. RETURNĂRILE FORȚATE ȘI PROCEDURA DE EXPULZARE	
Obiective	Unități de conținut
<ul style="list-style-type: none"> • să determine aplicabilitatea principiului <i>non-refoulement</i> în domeniul migrației; • să descrie procedura de expulzare prin prisma instrumentelor internaționale cu privire la drepturile omului; • să identifice garanțiile procedurale în cadrul procesului de expulzare; • să analizeze restricțiile față de expulzare în baza altor temeuri legate de respectarea drepturilor omului. 	<ul style="list-style-type: none"> • Expulzarea potrivit dreptului internațional. • Principiul <i>non-refoulement</i> și rolul acestuia în procedura de returnare/expulzare. • Expulzările colective. • Procedura de returnare. <p><i>Termeni cheie: expulzare, returnare, procedura de returnare, principiu.</i></p>

Subiectul 8. PERSOANE CU NECESITĂȚI SPECIALE	
Obiective de referință	Unități de conținut
<ul style="list-style-type: none"> - să analizeze specificul protecției persoanelor cu necesități speciale; - să identifice instrumentele relevante protecției persoanelor cu necesități speciale; - să identifice garanțiile procedurale în cadrul procedurii examinare a cererilor persoanelor cu necesități speciale. 	<ul style="list-style-type: none"> • Minorii neînsoțiți • Persoanele cu dizabilități • Victimele torturii sau altor forme de violențe <p><i>Termeni cheie: minori, victime, dizabilități, violențe, tortură.</i></p>

VI. LUCRUL INDIVIDUAL

Potrivit documentelor normative-reglatorii universitare și curriculei disciplinei Imigrația și Advocacy pentru Refugiați, fiecare masterand pe parcursul semestrului de studii trebuie să execute obligator un anumit număr de ore de lucru individual.

Lucrul individual presupune o investigație (în sensul de cercetare) pentru a deprinde masteranzii să gândească și să acționeze independent.

La începutul semestrului, profesorul stabilește lista orientativ tematicile și sarcinile pe care materanzii urmează să le abordeze, criteriile de evaluare, termenii de realizare, strategiile de realizare, produsul preconizat. Studentul își poate alege oricare din temele propuse de profesor sau o altă temă, la proprie discreție, însă obligatoriu din curricula disciplinei. Cercetarea se realizează individual.

Este de preferat ca rezultatele să fie analizate în cadrul grupului de masteranzi, pentru ca profesorul să poată formula observații, aprecieri și concluzii.

Pe baza analizei activității masterandului și a rezultatelor obținute de el în cadrul cercetării individuale, profesorul acordă note.

Nr.	Produsul preconizat	Strategii de realizare	Criterii de evaluare	Termen de realizare
1.	Recenzia lucrării „Статус беженца в международном праве”, Гай С. Гудвин-Гилл, ЮНИТИ Москва 1997.	Lecturarea lucrării -Identificarea locului refugiaților și solicitanților de azil în contextul Dreptului Internațional Public și Drepturile Omului - Descrierea evoluției instituțiilor de protecție a refugiaților în perioadele interbelică și postbelică - Examinarea tentativelor de definire a refugiaților în perioada interbelică -Elaborarea recenziei	- Gradul de realizare a concepției protecției refugiaților inserate în lucrare - Nivelul de percepere a importanței principiilor dreptului internațional al refugiaților - Nivelul corespunzător al prezentării caracterului analitic - Volum 5 – 10 pagini	2-a săptămână din luna martie
2.	Referat „Egalitatea și nediscriminarea în cadrul procesului de migrație”	1. Studiu bibliografic: - Identificarea și studierea surselor bibliografice doctrinare pertinente - Analiza comparativă a surselor identificate - Identificarea și analiza reglementărilor internaționale 2. Studiu experimental: - Identificarea importanței principiilor egalității și nediscriminării - Analiza rolului OIM în garantarea acestor principii față de migranți	- Diversitatea surselor - Analiza critică a rezultatelor prezentate - Volumul 15 – 20 pagini	1 săptămână din luna februarie
3.	Recenzia monografiei “Migration and International Human Rights Law. A practitioners’ Guide”, International Commission Jurists, Updated Edition, 2014	- Lecturarea lucrării - Analiza importanței drepturilor omului în cadrul dreptului migraționaș - Analiza suportului bibliografic - Elaborarea recenziei	- Identificarea publicațiilor relevante în domeniu - Gradul de percepere a conceptului promovat de principiul <i>non-refoulement</i> - Caracterul analitic - Volum 5 – 10 pagini	1 săptămână din luna martie
4.	Portofoliu „Diferența procedurilor de acordare a statutului de	Elaborarea conținutului: - Identificarea criteriilor de determinare a statutului de refugiat	- Identificarea utilității/actualității cercetării prezentei tematici - Originalitatea prezentării	Ultima săptămână din luna martie

	<i>refugiat de către ICNUR și statele parte la Convenția din 1951 cu privire la statutul refugiatului”</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Definirea și expunerea conținutului fiecărui criteriu prestabilit - Interpretarea termenilor care creează fiecare criteriu în parte 2. Identificarea și examinarea informației pertinente referitor la fiecare criteriu în parte. 3. Prezentarea portofoliului. 	- Volumul 45 – 50 min. pentru prezentare	
5.	Proiect de cercetare „ <i>Protecția temporară în Uniunea Europeană</i> ”	<ol style="list-style-type: none"> 1. Proiectarea etapelor de cercetare: <ul style="list-style-type: none"> - Circumstanțele de acordare a protecției temporare - Garanțiile procesuale în cadrul procedurii de acordare a protecției temporare - Beneficiarii protecției temporare 2. Identificarea documentației practice și pertinente pentru fiecare criteriu 3. Realizarea investigației 4. Prezentarea rezultatelor 	<ul style="list-style-type: none"> - Actualitate temei cercetate - Folosirea metodelor/tehnecilor adecvate pentru prezentarea materialelor - Analiza/prelucrarea corepsunzătoare a datelor identificate - Originalitatea prezentării - Relevanța concluziilor identificate în cercetarea temelor 	Pe parcursul lunii aprilie
6.	Proiect de cercetare: „ <i>Importanța Concluziilor Comitetului Executiv al ICNUR</i> ”	<ol style="list-style-type: none"> 1. Proiectarea etapelor de cercetare: <ul style="list-style-type: none"> - Identificarea atribuțiilor Comitetului Executiv al ICNUR - Caracterul juridic al actelor emise de Comitetul Executiv - Impactul Concluziilor Comitetului Executiv asupra consolidării cadrului internațional privind protecția refugiaților 2. Identificarea documentației practice vizavi de domeniul examinat 3. Identificarea trăsăturilor specifice în ce privește examinarea chestiunilor relevante protecției refugiaților în cadrul Comitetului Executiv 4. Prezentarea rezultatelor 	<ul style="list-style-type: none"> - Actualitatea temei cercetate - Metode/tehnici adecvate pentru prezentarea materialelor - Analiza/prelucrarea datelor - Corectitudinea utilizării termenilor - Volum 45 – 50 min. pentru prezentare 	Pe parcursul lunii aprilie
7.	Referat: „ <i>Protecția refugiaților în cadrul sistemului european de protecție a drepturilor omului</i> ”	<ol style="list-style-type: none"> 1. Studiu bibliografic: <ul style="list-style-type: none"> - Examinarea surselor bibliografice în domeniu - Identificarea instrumentelor regionale de protecție a refugiaților și a drepturilor și libertăților fundamentale ale omului 2. Studiu experimental: <ul style="list-style-type: none"> - Analiza importanței sistemului european de protecție a drepturilor omului în protecția refugiaților - Analiza aplicabilității instrumentelor de protecție a drepturilor omului în privința solicitanților de azil/refugiaților 	<ul style="list-style-type: none"> - Profunzimea studiului efectuat - Diversitatea izvoarelor identificate - Analiza critică a rezultatelor prezentate - Volum (8 – 10 pagini) 	a doua săptămână a lunii aprilie
8.	Proiect de cercetare: „ <i>Importanța jurisprudenței în materia refugiaților (CEDO)</i> ”	<ol style="list-style-type: none"> 1. Proiectarea etapelor de cercetare: <ul style="list-style-type: none"> - CEDO – garant al protecției drepturilor omului pe continentul european 	<ul style="list-style-type: none"> - Actualitatea temei cercetate - Analiza informației acumulate - Originalitatea formei de prezentare - Relevanța concluziilor 	Pe parcursul lunii mai

		- Principalele tratate privind drepturile omului din cadrul Consiliului European (CoE) - Principalele instrumente de protecție a drepturilor omului din cadrul CoE 2. Identificarea instrumentelor regionale relevante 3. Realizarea unui studiu privind al eficiența mecanismului european de protecție a drepturilor omului comparativ cu alte sisteme regionale în domeniu 4. Prezentarea rezultatelor		
--	--	---	--	--

VII. SUGESTII METODOLOGICE DE PREDARE-ÎNVĂȚARE-EVALUARE

- Formele de lucru cu masteranzii se vor axa pe următoarele: frontal; în grup; chestionare în lanț (lanț de întrebări, masteranzii trebuie să răspundă prompt și să continue lanțul cu o nouă întrebare la subiect pentru următorul student din lanț).
- strategii/tehnologii didactice aplicate (specifice disciplinei): în cadrul orele la disciplina Imigrația și Advocacy pentru Refugiați urmează a fi folosite următoarele metode didactice:
 - a) *metode interactive*: dezbateri + lucrul în echipă;
 - b) *asalt de idei-dezbatere /Brainstorming* (organizarea în două etape: lansarea ideilor/opiniilor/pozițiilor/ răspunsurilor și dezbaterea ideilor lansate în discuții moderate de lector);
 - c) *sistemul de opoziție* (discutarea și argumentarea a două/trei opinii privind o controversă, caz practic, teorii. Masteranzii pot fi încadrați artificial într-o grupă de opinie, în scopul identificării argumentelor pro și contra).
- strategii de evaluare a rezultatelor academice, inclusiv cu indicarea modalității de calcul a notei finale: Evaluarea rezultatelor academice se efectuează pe parcursul semestrelor, precum și în timpul sesiunilor de examinare în conformitate cu planul de învățământ. La începutul semestrului studenților le este oferită o prezentare succintă a surselor bibliografice și cadrului normativ internațional și național. De asemenea, studenților le este oferit pe suport de hârtie sau în formă electronică copia curriculum-ului pentru asigurarea unei activități mai prolifică în cadrul orelor teoretice și practice la disciplină. Evaluarea rezultatelor academice se realizează prin: evaluare inițială; evaluare curentă; evaluare finală. Nota finală la disciplină însumează rezultatul evaluării curente: activitatea în cadrul cursului, seminarului, lucrărilor de laborator și rezultatul lucrului individual, și nota obținută la examen. Rezultatul evaluării curente în cadrul studiilor de licență constituie 60 % din nota finală, iar nota de la examen - 40%.

BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ

I. Acte normative și practică judiciară

1. Convenția privind statutul refugiaților // *Manual Referitor la Proceduri și Criterii de Determinare a Statutului de Refugiat*, Chișinău, 2000;
2. Declarația Universală a Drepturilor Omului (10 decembrie 1948) // *Drepturile Omului în Republica Moldova.- Chișinău: Editura Guarda-Art, 1998, p. 9;*
3. Pactul internațional cu privire la drepturile economice, sociale și culturale (16 decembrie 1966) // *Drepturile Omului în Republica Moldova.- Chișinău: Editura Guarda-Art, 1998, p. 15;*
4. Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice (16 decembrie 1966) // *Drepturile Omului în Republica Moldova.- Chișinău: Editura Guarda-Art, 1998, p. 25;*
5. Convenția internațională cu privire la drepturile copilului (20 noiembrie 1989) // *Drepturile Omului în Republica Moldova.- Chișinău: Editura Guarda-Art, 1998, p. 43;*
6. Convenția internațională privind eliminarea tuturor formelor de discriminare rasială (21 decembrie 1965) // *Drepturile Omului în Republica Moldova.- Chișinău: Editura Guarda-Art, 1998, p. 66;*

7. Convenția asupra eliminării tuturor formelor de discriminare față de femei (18 decembrie 1979) // *Drepturile Omului în Republica Moldova*.- Chișinău: Editura Guarda-Art, 1998, p. 95;
8. Convenția împotriva torturii și altor pedepse ori tratamente cu cruzime, inumane sau degradante (10 decembrie 1984) // *Drepturile Omului în Republica Moldova*.- Chișinău: Editura Guarda-Art, 1998, p. 107;
9. Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (4 noiembrie 1950) // *Drepturile Omului în Republica Moldova*.- Chișinău: Editura Guarda-Art, 1998, p. 313;
10. Carta Africană a drepturilor omului și popoarelor (1981);
11. Convenția Americană privind drepturile omului (1969);
12. Convenția europeană pentru prevenirea torturii și pedepselor sau tratamentelor inumane sau degradante (26 noiembrie 1987) // *Drepturile Omului în Republica Moldova*.- Chișinău: Editura Guarda-Art, 1998, p. 306;
13. Legea nr. 677-XV din 23 noiembrie 2001 privind aderarea Republicii Moldova la Convenția privind statutul refugiaților, precum și la Protocolul privind statutul refugiaților;
14. Legea nr. 270-XVI din 18 decembrie 2008 privind azilul.
15. Vienna Convention on the Law of Treaties (23 May 1969). [On-line]: <https://treaties.un.org/doc/publication/unts/volume%201155/volume-1155-i-18232-english.pdf>.

II. Studii, monografii, articole

1. Protecția refugiaților. Ghid cu privire la dreptul internațional al refugiaților. Ghid pentru parlamentari. Înalțul comisar al națiunilor Unite pentru Refugiați & Uniunea Interparlamentară, nr. 2 – 2001.
2. *Drept Internațional Public*, Chișinău 2009;
3. Principii Directoare privind Protecția Internațională „Apartenența la un anumit grup social” în contextul Articolului 1A(2) al Convenției din 1951 și/sau al Protocolului din 1967 privind Statutul refugiaților. Editura SITECH Craiova, România, 2011.
4. Sârcu-Scobioală Diana. Dreptul internațional al drepturilor omului. Note de curs. Ediția II, revizuită. Chișinău, 2012.
5. Manualul judecătorului pentru cauze civile. Ediția II. Chișinău, 2013.
6. Фредерик Морис и Жан де Куртен, Действия МККК в интересах беженцев и гражданских перемещенных лиц, МККК 1994.
7. Дети-беженцы. Рекомендации по обеспечению защиты и помощи, УВКБ ООН, Женева 1994;
8. Гай С. Гудвин-Гилл, Статус беженца в международном праве, ЮНИТИ Москва 1997;
9. Бирюков П.Н. МЕЖДУНАРОДНОЕ ПРАВО. Учебное пособие. М.: Юристъ. 1998, 416 с.
10. И. И. Лукашук, *Международное право*, Издательство БЕК, Москва 1997;
11. Томас Бургенталь, *Международные права человека*, Алматы 1999;
12. К. А. Бекяшев, *Международное Публичное Право*, Москва 2001;
13. Оценка правдоподобности в процедурах предоставления убежища: Междмциплинарное практическое руководство. 2013 г. Венгерский Хельсинкский комитет в сотрудничестве с УВКБ ООН.
14. Практическое руководство Европейского офиса по поддержке убежища (EASO): Оценка доказательств. Серия практических руководств Европейского офиса по поддержке убежища. Март 2015.
15. P. van Dijk and G.J.H. van Hoof, *Theory and Practice of the European Convention on Human Rights*, 2nd edition, Kluwer Law and Taxation Publishers, the Netherlands 1990;
16. D.J. Harris, M. O’Boyle and C. Warbick, *Law of the European Convention on Human Rights*, Butterworths, London, Dublin, Edinburgh 1995;
17. Malcolm N. Shaw, *International Law*, 4th edition, Cambridge, University Press 1997;
18. Commentary on the Refugee Convention (1951). Articles 2-11, 13-37. Published by the Division of Commissioner for Refugees (1997). [On-line]: <http://www.refworld.org/docid/4785ee9d2.html>.
19. Jean-Pierre Marguenaud, *La Cour europeenne des droits de l’homme*, Paris, Dalloz 1997;
20. *An Introduction to the International Protection of Human Rights*, ed. Raija Hanski and Markku Suksi, Institute for Human Rights, Abo Akademi University, Turku/Abo 1997;
21. Collective authors, *Integrated English Language Course in Refugee Law*, Masaryk University, Faculty of Law, Brno, 1999;
22. Nuala Mole. „Asylum and the European Convention on Human Rights. AIRE Centre, London, United Kingdom. [On-line]: [http://www.echr.coe.int/LibraryDocs/DG2/HRFILES/DG2-EN-HRFILES-09\(2000\).pdf](http://www.echr.coe.int/LibraryDocs/DG2/HRFILES/DG2-EN-HRFILES-09(2000).pdf).
23. Ian Brownlie, *Principles of Public International Law*, 6th Edition, Oxford, University Press 2003;

24. Sonja Starr, Lea Brilmayer. Family Separation as a Violation of International Law. *Berkeley Journal of International Law*, 2003. [On-line]: <http://scholarship.law.berkeley.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1239&context=bjil>.
25. Michael Kagan, *Is Truth In The Eye Of The Beholder? Objective Credibility Assessment in Refugee Status Credibility*, Georgetown Immigration Journal (2003);
26. *Human Rights and Refugee Protection*, UNHCR, Self-study Module, vol. I – II, 15 December 2006;
27. James C. Hathaway, *The Rights of Refugees Under International Law*, Cambridge, University Press, 2005;
28. M. Conway, E. Holmes, *Memory and the Law: Recommendations from the Scientific Study of Human Memory*, Leicester: The British Psychological Society Press, 2008.
29. Meki Elgafaji and Noor Elgafaji vs. Staatssecretaris van Justitie nr. C-465/07. (17 February 2009). [On-line]: <http://www.asylumlawdatabase.eu/en/content/cjeu-c-46507-meki-elgafaji-noor-elgafaji-v-staatssecretaris-van-justitie>
30. Prof. Ahmed Abou-El-Wafa, *The Right to Asylum between Islamic Shari'ah and International Refugee Law. A comparative Study*, Riyadh 2009 (<http://www.unhcr.org/4a9645646.html>);
31. J Herlihy, S Turner, „The Psychology of Seeking Protection”, vol. 21, nr. 2, 2009.
32. H Evans Cameron, „Refugee Status Determinations and the Limits of Memory”, *International Journal of Refugee Law*, 2010.
33. UKBA, *Asylum Instructions, Considering the Protection (Asylum) Claim and Assessing Credibility*, July 2010.
34. Handbook and Guidelines on Procedures and Criteria for Determining Refugee Status. Reissued. Dr Susan Harris Rimmer, *Refugees, internally displaced persons and the 'responsibility to protect'*, Geneva, December 2011. [On-line]: <http://www.refworld.org/docid/4f33c8d92.html>.
35. New Issues in Refugee Research, Research Paper nr. 185, March 2010 (<http://www.unhcr.org/4b97b0909.html>);
36. Practical Guide: Evidence assessment. European Asylum Support Office. March 2015.
37. Juliet Cohen, „Questions of Credibility: Omissions, Discrepancies and Errors of Recall in the Testimony of Asylum Seekers”, [On-line]: <https://www.freedomfromtorture.org>.
38. Kate Jastram, Kathleen Newland. *Family Unity and Refugee Protection*. [On-line]: <http://www.unhcr.org/3bd3d4a14.pdf>.
39. S Conlan, S Waters, K Berg, *Difficult to Believe: The Assessment of Asylum Claims in Ireland*, Irish Council for Refugees, 2012.
40. Sztucki Jerzy. *The Conclusions on the International Protection of Refugees Adopted by the Executive Committee of the UNCHR Programme*.

III. Publicații periodice

1. *International Review of the Red Cross, Revue Internationale de la Croix-Rouge*
2. *REFWORLD*

IV. Web site-uri

1. www.un.org;
2. www.unhcr.org;
3. www.refugeelawreader.org;
4. www.icrc.org;
5. www.coe.int.